

Lidé úřadu v průběhu času

Marie Lemfeldová

V úřadu působila mezi lety 1980 až 1996, a má tak co porovnávat. Ve funkci poznala tři starosty a dva vládnoucí režimy. Ve vesměs mužském kolektivu lidí pohybujících se kolem správy obce si vydobyla silný respekt a pověst přísné, ale zato schopné a férové ženy. Řeč je o paní Marii Lemfeldové, které tímto děkuji za přijetí nabídky na rozhovor, ve kterém mi vyprávěla zejména o jejím působení na obecním úřadě, ale také o dalších zajímavých skutečnostech.

Paní Lemfeldová, řekněte nám na úvod něco o sobě. Jste původem z Vilémova?

Původem jsem z Libochovic, odkud jsme se v šedesátých letech s rodiči přestěhovali do Velkého Šenova, kde jsem také chodila do školy.

Jak jste se dostala k práci na národním výboru?

Bylo to v době, kdy byl předsedou národního výboru pan Bohumil Štrombach. Ale ještě předtím jsem působila v komunálních službách, kde jsem se setkala s předchůdcem pana Štrombacha na postu předsedy, s panem Bělkou. Sídlo komunálních služeb bylo v budově dnešní hospody známé jako Lodovna. Jako podnik komunální služby jsme měli na starosti například kamenolom či všechna kadeřnictví v Dolní Poustevně, Mikulášovicích a Vilémově.

Pozn.: Po odchodu z komunálních služeb kvůli vtipné příhodě, na kterou jsem ovšem nedostal povolení ke zveřejnění, pracovala paní Lemfeldová nějakou dobu ve STAPu.

Ve STAPu jsem pracovala postupně jako skladnice, manipulátka, snovačka, tkadlena a dělnice na galírování, až jsem nakonec v roce 1980 začala pracovat na národním výboru jako matrikářka. Původně jsem dělat matrikářku vůbec nechtěla, ale přemluvila mě paní Šmídová, sestřenice mého muže. Potom jsem ale byla ve funkci šťastná, na úřadu se mi velmi líbilo. Malé problémy jsem měla v době, kdy jsem začala oddávat, protože jsem se styděla. Každý si přitom myslel, že když mám organizační zkušenosti, že to pro mě nebude problém, ale pravdou je, že ze začátku jsem nervozitou trpěla. V těchto dobách mi hodně pomohl pan Štrombach.

Tehdy byl Vilémov matričním obvodem..

Ano, v našem matričním obvodu bylo 7500 lidí. Když jsem odcházela z úřadu, odstěhovala se od nás i matrika. V tu dobu u nás probíhaly všechny svatby v okolí. Měli jsme krásnou obřadní síň, kam jezdili uzavírat manželství i lidé z Prahy.

Slyšel jsem, že bylo kolem padesáti svateb ročně.

To je pravda. Svatby u nás byly opravdu nádherné, obzvláště když byly na jaře rozkvetlé rododendrony, takže u nás chtěl mít svatbu prakticky každý, i lidé z daleka nebo chalupáři. Dle mého názoru je velká škoda, že se umožnilo, aby se u nás matrika zrušila.

Povězte nám něco o dřívějších poměrech na úřadu.

V osmdesátých letech jsme údržbu areálu kolem úřadu dělaly samy s partou holek, kterou jsem vždycky svolala, s tím, že nám potom pan Blažek odvezl trávu nebo listí na valníku a občas nám pomohl někdo s chlapů se sekáním trávníku. S úklidem nám hodně pomáhal klub turistů, který dvakrát ročně uklidil komunikaci od STAPu až po úřad.

Poté, za vedení pana Chmelaře, jsme celý obecní úřad vedli ve třech lidech. Pan Chmelař jako starosta, já a traktorista pan Blažek. Pravdou ale je, že dělat dohromady matriku i účetnictví je na jednoho člověka moc. Předě mnou tuto funkci vykonávaly paní Toušková a Bělková, ještě na starém národním výboru, a po nich paní Minichbauerová.

Při výkonu funkce. Foto: Rodinný archiv

Chtěla byste popsat rozdíly mezi tehdejší společností ve Vilémově a dnešními poměry?

Tenkrát byla úplně jiná doba. Samozřejmě je faktem, že se dnes na zmiňovanou dobu díváme jinou optikou i z toho důvodu, že jsme tehdy byli mladí. Každopádně když mohu ohodnotit starosty, kteří na úřadě za mého působení byli, jmenovitě pánové Štrombach, Pálek a Chmelař. Z mého pohledu pro obec nejvíce vykonal právě první jmenovaný. V tomto ohledu bych k němu přirovnala současného starostu, pana Černého. Ačkoliv pana Černého osobně neznám, je na něm vidět, že je pracovitý a pro obec toho udělal nejvíce ze všech starostů právě od dob pana Štrombacha, a to má za sebou teprve dva roky starostování, za to klobouk dolů.

Když hovořím o lidech, kteří pro obec vykonali nejvíce, nemohu nezmínit pana Szabóa, který se výraznou měrou podílel například na stavbě tělocvičny, ale i dalších budov. Vyzdvihnout bych také chtěla jméno prvního porevolučního starosty, pana Chmelaře. Ten pro obec vykonal mnoho práce a to i poté, co již starostou nebyl. Je to velmi chytrý člověk a vynikající úředník. Nemohu opomenout ani pana Sklenáře. Ten má obrovskou zásluhu na vynikajícím stavu fotbalového hřiště. Kdybychom jej tady neměli, tak by tady takový areál nikdy nevyrostl. Nebyla by žádná tribuna, dřív stály kolem hrací plochy jen lavičky.

Mám-li ale hodnotit čistě fungování obce, ku prospěchu jistě bylo to, že každý měsíc byla na úřadě schůze s představiteli jednotlivých firem (STAP, Mikov apod.) a z těchto porad vznikaly všem zúčastněným konkrétní úkoly, které museli splnit.

Obecně si myslím, že dříve jsme drželi víc pospolu. Často se pořádaly táboračky pro rodiče s dětmi, celkově jsme na sebe myslím byli hodnější. Zastávám také názor, že my rodiče jsme tehdy vedli své děti k práci více než je tomu dnes.

Mám také pocit, že v průběhu devadesátých let na sebe lidé začali být vzájemně více zlí.

Je něco, co Vás mrzí z doby devadesátých let u nás ve Vilémově? Jak hodnotíte předání úřednických postů po převratu a vlastně všeho, co se za minulého režimu vybudovalo?

Většina z toho, co tady naši rodiče vybudovali, se po revoluci zničila. Jako příklady uvedu krásné dětské jesle, nebo kino, kde byly úplně nové promítací aparáty. Ale co mě mrzí nejvíc, je osud bývalého klubu, dnes známého jako Siesta. Přitom porevoluční zastupitelstvo mělo možnost za poměrně malou částku tento objekt odkoupit, jenže lidé z tehdejšího Občanského fóra, kteří se do zastupitelstva dostali, se chtěli výrazně distancovat od minulého režimu, a tak objekt neodkoupili. Takže po převratu obec, potažmo stát, ztratil tyto a další objekty a až dosud se tady prakticky nic nového nestavělo, spíše jen rozprodávalo, a každý si vzal, co mohl. A to dle mého názoru až dodnes, kdy se začalo něco nového budovat za současného zastupitelstva.

Jako další negativní přístup našich prvních porevolučních zastupitelů vidím to, že naprosto odřízli ty, kteří do revoluce obec budovali, a to jen proto, že byli v komunistické partaji. Vůbec jim nedali šanci dál pracovat, nebo alespoň od nich získat nějaké zkušenosti, neboť tito lidé, kteří se na úřad dostali po revoluci, žádné takové zkušenosti neměli.

Fotografie paní Lemfeldové na úřadě již po revoluci. Foto: Rodinný archiv

Na komunální úrovni se tolik neřešila stranická příslušnost, je to tak?

Podívejte se, samozřejmě, když chtěl někdo mít nějaký kariérní postup, tak zkrátka do KSČ musel vstoupit. Já - když dneska slyším v médiích, jak mladší lidé odsuzují ty, kteří byli v partaji, tak jsem našťavá. Ti, co toto kritizují bez hlubší znalosti tehdejších poměrů, totiž nechápou, že tehdy lidé působící na komunální úrovni chtěli pro Vilémov pracovat a mysleli to dobře. Oni nemohli za ty nejvýše postavené komunisty, kteří chtěli svou kariéru vytáhnout někam výš a odnest to stát. To jsou ti, na které máme být našťvaní, ale ne na tyto normální lidi.

Hlavně si musíme uvědomit, že byla taková doba, každý tomu zřízení věřil. Věřili jsme, že si všichni budeme rovni. Moje maminka, která přišla ze Slovenska, konkrétně z Topolčan, a pracovala jako služebná, doufala, že už se nikdy nedožije toho, abychom museli někomu říkat „ruku líbám, milostpaní“. Já osobně jsem v době působení na úřadu politicky aktivní nebyla, striktně jsem se věnovala pouze úředniččině.

Podělíte se s námi o nějaké zajímavé historky z oné doby?

Ráda například vzpomínám na doby, když jsme chodily s kamarádkami cvičit do klubu a po cvičení jsme se večer přesunuly nahoru do vinárny, kde jsme pařily a potom bylo doma zle (usmívá se). S cvičením mám spojenou krásnou vzpomínku na dobu, kdy jsme bydleli v bytovkách vedle obecního úřadu. Vždy

před cvičením jsem pískla z okna, což bylo naše svolávací znamení. Jenže se často stávalo, že některé z nás nechtěly jít cvičit a poté jít na sklenku vína, neboť jejich manželé se chystali do hospody a neměl by kdo hlídat děti. Dvakrát se nám povedlo to, že jsme zjistily, v kolik hodin chtějí mužové vyrazit na pivo a odešly jsme rychle ještě před nimi a jim nezbylo nic jiného, než zůstat doma. Jejich nadávání z oken bylo k nezaplacení!

To si umím živě představit. Jistě si to pánové při další příležitosti vynahradili. Ještě se Vás zeptám na události kolem sametové revoluce. Jaká byla atmosféra na výboru v dobách, kdy už začal být pád režimu neodvratný?

Nijak zvláštní atmosféra na úřadě nepanovala. Bralo se to tak, jak to je. Pozitivem bylo to, když jsme se dozvěděli, že STAP se rozhodl pomoci úřadu tím, že uvolnil do funkce pana Chmelaře, který nastoupil po panu Pálkovi.

Chcete závěrem pronést nějaké poselství, případně co máte na srdci?

Doufám, že pan starosta Černý přijde na to, že by se v obci měla postavit nová reprezentivní samoobsluha. A také chci říci, že se mi velmi líbí prostředí kolem tělocvičny – nové dětské a sportovní hřiště.

Hlavně vám mladým přeji, ať se máte dobře a abyste to tady vedli tím správným směrem. Také vám přeji, aby se vám dařilo alespoň stejně jako tenkrát nám, když jsme byli mladí.

Ing. Zdeněk Maier